

Til lovforslag nr. L 24. Betænkning afgivet af miljø- og planlægningsudvalget den 1. april 1987

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af forskellige miljø- og planlægningslove

(Region- og sektorplanlægning)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder. I forbindelse hermed har udvalget stillet spørgsmål til miljøministeren, som denne har besvaret skriftligt og i samråd.

Udvalget har modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Amtsrådsforeningen i Danmark,
Butikshandelens Fællesråd,
Dansk Organisation af Detailhandelskæder,
Dansk Supermarked A/S,
Danske Arkitekters Landsforbund og Foreningen af Byplanlæggere,
Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, FDB,
Kommunernes Landsforening og
Landsforeningen af Landsbysamfund.

Miljøministeren har skriftligt og under et samråd med udvalget understreget, at ministeriet ved administrationen af de foreslåede ændringer i reglerne for miljøplanlægningen vil sikre, at både målsætningen om forenkling og om styrket varetagelse af miljøhensyn opfyldes. Ministeriets styrelser skal følge amtskommunernes planlægning og om nødvendigt søge at påvirke denne. Hvis det ud fra miljøhensyn findes nødvendigt, vil ministeren fastlægge nærmere angivne forudsætninger for planlægningen, som amtskommuner og kommuner skal lægge til grund ved administrationen af lovgivningen. Endelig vil miljøhensynene blive sikret gennem godkendelse af regionplaner og tillæg hertil.

Miljøministeren har over for udvalget tilkendegivet, at borgere, virksomheder og interesseorganisationer vil have mulighed for at rette henvendelse til ministeriet med synspunkter, som er gjort gældende vedrørende de målsætninger eller ændringer heri, som et amtsråd offentliggør.

Disse synspunkter vil herefter kunne indgå i den dialog, som lovforslaget forudsætter finder sted mellem amtsrådet og den ansvarlige statslige styrelse.

Miljøministeren har endelig oplyst, at han ved den forudsatte godkendelse af 1. generation af sektorplaner vil sikre, at disse planer lever op til de forudsatte krav, således at der tilvejebringes et godt grundlag for den fremtidige temaorienterede miljøplanlægning.

Miljøministeren har tillige tilkendegivet, at han vil sikre, at offentligheden bliver inddraget i forbindelse med udarbejdelse af landsplandirektiver, såfremt offentligheden ikke er blevet inddraget i forbindelse med udarbejdelsen af regionplantillæg, kommuneplantillæg eller lokalplan. Med hensyn til den form, hvorunder offentlighedens inddragelse kan ske, har ministeren oplyst, at denne må variere efter forholdene og eksempelvis tilrettelægges således, at det i forbindelse med Miljøministeriets høring af de berørte amtskommuner og kommuner pålægges disse at oplyse offentligheden om direktivforslaget og lade reaktionerne herpå indgå i deres kommentarer til dette.

Miljøministeren har over for udvalget oplyst, at efter de gældende regler i miljøbeskyttelsesloven danner recipientkvalitetsplan-

lægningen for vandområderne grundlag for bl.a. spildevandsområdets administration, jf. lovens § 61 e, stk. 4, sammenholdt med bl.a. §§ 21 og 25. De krav, der stilles til rensning af spildevand, er således fastsat ud fra den belastning af vandområderne, der er accepteret gennem de målsætninger for vandområdenes kvalitet, der er fastlagt i recipientkvalitetsplanlægningen.

De forslag, der er indeholdt i lovforslaget, lægger ikke op til principielle ændringer i denne administration, jf. bl.a. de foreslåede § 61 f, stk. 2, og § 64, stk. 2, i den foreslåede nye affattelse af miljøbeskyttelseslovens kapitel 9.

I modsætning hertil lægges der med regeringens handlingsplan mod forurening af det danske vandmiljø med næringssalte af januar 1987 op til, at der for større kommunale rensningsanlæg skal fastsættes generelle grænseværdier for udledning af næringssalte (minimumskrav), og at særskilte udledninger af industrispildevand skal renses med den bedste metode, som er teknisk opnåelig og økonomisk mulig for den pågældende type virksomhed.

Hvis sådanne krav gennemføres, vil recipientkvalitetsplanlægningen fremover skulle tjene til en vurdering af, om der med henblik på beskyttelse af særligt sårbare vandområder eller særlige interesser skal fastsættes mere vidtgående krav, end de generelle foranstaltninger indeholder. Sådanne skærpede krav må som hidtil udmøntes ved administrationen af lovgivningen, herunder bl.a. i spildevandsplanlægningen, vandforsyningsplanlægningen og vandløbsregulativerne.

Handlingsplanens gennemførelse vil ikke afhænge af, om de gældende regler om recipientkvalitetsplanlægning m.v. eller de i lovforslaget foreslåede bestemmelser lægges til grund for arbejdet.

Derimod vil det som oplyst under punkt 5.2. i regeringens handlingsplan være nødvendigt at ændre miljøbeskyttelsesloven, hvis der i almindelighed skal gennemføres skærpede krav til udledning af næringssalte fra godkendte virksomheder.

Forureningen af de åbne havområder skal undgås. Udledning af forurenende stoffer må ikke medføre, at der sker ændringer af det naturlige miljø i disse områder. Udledning af forurenende stoffer til kystvandene må ikke føre til påvirkning af åbne havområder. Ved

vurdering af tilstandene i havområderne må der tages hensyn til de ændringer, som fremkaldes af naturlige årsager.

Dette vil i praksis betyde, at de åbne havområder bør have den vandkvalitet, der for de øvrige områder svarer til »naturvidenskabelige referenceområder«.

I regeringens redegørelse af 2. marts 1987 om en samlet strategi på marginaljordsområdet fremgår det af punkt 4, at strategiens gennemførelse bør ske på grundlag af den amtskommunale og kommunale planlægning, og at den vil kunne ske inden for de eksisterende plansystemer.

I Skov- og Naturstyrelsens notat af 26. februar 1987 om »Strategi for marginale jorder og miljømæssige interesseområder« gennemgås under punkt 3.5. særlige initiativer med hensyn til fysisk planlægning. Det er her forudsat, at de i lovforslaget foreslåede ændringer gennemføres.

Marginaljordsstrategiens gennemførelse vil imidlertid ikke afhænge af, om den eksisterende miljø- og planlægningslovgivning lægges til grund for arbejdet, eller om denne ændres som foreslået i lovforslaget.

Der er af miljøministeren og af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Det Konservative Folkepartis, Venstres, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren stillede og af flertallet tiltrådte ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) ønsker at fastslå, at sektorplanlægningen skal udgøre et klart og demokratisk tilblivet beslutningsgrundlag for administrationen af enkeltafgørelser og den generelle gennemførelse af regionplanerne. Derfor kan mindretallet tiltræde, at fremgangsmåden i forbindelse med planlægningens tilblivelse gøres så overskuelig som mulig. Godkendelser fra statslige myndigheder kan derfor uden problemer ophæves, også fordi de statslige sektorinteresser kan tilgodeses gennem fastlæggelse af bindende forudsætninger for planlægningen.

Mindretallet finder det imidlertid overvejende betænkeligt, at kravene til karakteren af

sektorplanlægningen svækkes. At dette er tilfældet, fremgår klart af lovforslaget i og med, at kravene om, at sektorplanlægningen skal være i overensstemmelse med regionplanlægningen, ophæves. Dette er uheldigt i flere henseender og ikke mindst i forhold til befolkningens tilbøjelighed og motivering til at deltage i diskussionen om planlægningens mål og indhold. Videre forekommer det inkonsekvent, at planlægningen alligevel skal danne grundlaget for formulering af bindende retningslinier i regionplanerne.

Disse mere principielle overvejelser suppleres af det forhold, at de kommende års betydelige forandringer i natur- og miljøpolitikken som følge af handlingsplanen for vandmiljøet og strategiredøgørelsen for anvendelsen af de marginale jorder vil kræve klarhed og konsekvens i planlægningen. Lovforslagets eventuelle gennemførelse vil efter Socialistisk Folkepartis opfattelse svække planlægningens egnethed som instrument ved realiseringen af målsætningerne i de kommende natur- og miljøindsatser. I så henseende forekommer miljøministerens ændringsforslag til lovforslagets § 1 ikke tilstrækkeligt, men nærmere som en bekræftelse af, at ømfindtlige problemer i det mindste skal kunne sikres ved bindende planlægning.

Endelig synes lovforslaget forhastet i den forstand, at ministeren endnu ikke har fuldt overblik over 1. generationsplanlægningen på frednings- og råstofområdet, der først kan forventes tilvejebragt i løbet af 1987. Forslaget savner således et grundlæggende element i den saglige argumentation: en generel evaluering af sektorplanerne og disses sammenhæng med og gennemslag i regionplanerne.

Mindretallet indstiller derfor lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (SF):

1) Nr. 5 affattes således:

»5. I § 25, stk. 1, indsættes efter »§ 61 e«: »jf. § 64, stk. 3,«.«

2) I den under nr. 7 foreslåede affattelse af § 61 f, stk. 2, ændres »forudsætninger fastsat efter § 64, stk. 2« til: »planlægningen efter § 61 e, jf. § 64, stk. 3«.

3) I den under nr. 7 foreslåede affattelse af § 61 f, stk. 3, udgår »og forudsætninger nævnt i stk. 2«, og efter »§ 61 e« indsættes: », jf. § 64, stk. 3,«.

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V, RV og KRF):

4) I den under nr. 7 foreslåede affattelse af § 64, stk. 2, tilføjes som nyt 3. pkt.:

»Miljøministeren kan endvidere fastsætte regler om, at planlægningen efter § 61 e skal lægges til grund ved administrationen af loven, herunder at afgørelser efter loven ikke må stride mod de af amtsrådet vedtagne målsætninger m.v.«

Af et *mindretal* (SF):

5) I den under nr. 7 foreslåede affattelse af § 64 indsættes efter stk. 2 som nyt stk. 3:

»Stk. 3. Planlægningen efter § 61 e skal lægges til grund ved administrationen af loven, og afgørelser efter loven må ikke stride mod de af amtsrådet vedtagne målsætninger m.v.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

6) I det under nr. 7 foreslåede § 64 a, stk. 1, affattes 2. pkt. således:

»Amtsrådet skal i denne forbindelse tilkendegive, hvilke mål amtsrådet vil søge at opnå gennem planlægningen, hvorledes målene agtes opfyldt, og hvilke forudsætninger af økonomisk og miljømæssig karakter der er lagt til grund herfor.«

7) Det under nr. 7 foreslåede § 64 a, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. I forbindelse med offentliggørelsen udarbejder amtsrådet materiale, der er egnet som grundlag for vurderingen af planlægningens målsætninger, forudsætninger og virkninger. Dette materiale gøres sammen med planlægningen til genstand for en aktiv inddragelse af borgerne i planlægningen. Miljøministeren fastsætter nærmere regler for offentliggørelsen.«

8) Det under *nr. 8* foreslåede § 65, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* Såfremt afgørelsen strider mod de af amtsrådet vedtagne målsætninger m.v. for planlægningen efter §§ 62 og 63, jf. § 64 a, *stk. 1, 2. pkt.*, skal afgørelsen indeholde oplysninger herom.«

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V, RV og KRF):

9) I det under *nr. 8* foreslåede § 65, *stk. 4*, indsættes efter ordet »dette«: », jf. dog § 64, *stk. 2, 3. pkt.*«

Af et *mindretal* (SF):

Til § 3

10) I den under *nr. 2* foreslåede affattelse af § 36, *stk. 2*, indsættes efter 1. *pkt.* som nyt 2. *pkt.*:

»Miljøministeren fastlægger regler om, at planlægningen efter *stk. 1* skal lægges til grund ved administrationen af loven, herunder at afgørelser efter loven ikke må stride mod de af amtsrådet vedtagne målsætninger m.v.«

2. og 3. *pkt.* bliver herefter 3. og 4. *pkt.*

11) Det under *nr. 2* foreslåede § 37, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

»Amtsrådet skal i denne forbindelse tilkendegive, hvilke mål amtsrådet vil forsøge at opnå gennem planlægningen, hvorledes målene agtes opfyldt, samt de forudsætninger af økonomisk og miljømæssig karakter, der er lagt til grund herfor.«

12) Det under *nr. 2* foreslåede § 37, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* I forbindelse med offentliggørelsen udarbejder amtsrådet materiale, der er egnet som grundlag for vurderingen af planlægningens målsætninger, forudsætninger og virkninger. Dette materiale gøres sammen med planlægningen til genstand for en aktiv inddragelse af borgerne i planlægningen. Miljøministeren fastlægger nærmere regler for offentliggørelsen.«

13) I det under *nr. 5* foreslåede § 45, *stk. 3*, indsættes efter »dette«: », jf. dog § 36, *stk. 2, 2. pkt.*«

Til § 4

14) I det under *nr. 2* foreslåede § 5, *stk. 3*, tilføjes efter 1. *pkt.* som nyt 2. *pkt.*:

»Miljøministeren fastsætter regler om, at planlægningen efter § 5, *stk. 2*, skal lægges til grund ved administrationen af loven, herunder at afgørelser efter loven ikke må stride mod de af amtsrådet vedtagne målsætninger m.v.«

2. og 3. *pkt.* bliver herefter 3. og 4. *pkt.*

15) Det under *nr. 4* foreslåede § 5 a, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

»Amtsrådet skal i denne forbindelse tilkendegive, hvilke mål amtsrådet vil forsøge at opnå gennem planlægningen, hvorledes målene agtes opfyldt, samt de forudsætninger af økonomisk og miljømæssig karakter, der er lagt til grund herfor.«

16) Det under *nr. 4* foreslåede § 5 a, *stk. 4*, affattes således:

»*Stk. 4.* I forbindelse med offentliggørelsen udarbejder amtsrådet materiale, der er egnet som grundlag for vurderingen af planlægningens målsætninger, forudsætninger og virkninger. Dette materiale gøres sammen med planlægningen til genstand for en aktiv inddragelse af borgerne i planlægningen. Miljøministeren fastsætter nærmere regler for offentliggørelsen.«

17) I det under *nr. 6* foreslåede § 11, *stk. 2, 2. pkt.*, indsættes efter »dette«: », jf. dog § 5, *stk. 3, 2. pkt.*«

Til § 5

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V, RV og KRF):

18) Efter *nr. 2* indsættes som nyt nummer:

»**01.** I § 7, *stk. 1*, indsættes efter *nr. 2* som nyt nummer:

»3) detailhandelsstrukturen i regionen, herunder omfanget og beliggenheden af arealer til butikformål og den maksimale størrelse af de enkelte butiksvirksomheder inden for de forudsatte detailhandelsoplande,««

Nr. 3–10 bliver herefter nr. 4–11.

19) *Nr. 3 og 4* affattes således:

»3. § 7, stk. 1, nr. 9, der bliver nr. 10, affattes således:

»10) kvaliteten og anvendelsen af vandløb, søer og kystvande,«.

4. I § 7, stk. 1, indsættes efter nr. 9, der bliver nr. 10, som nyt nummer:

»11) anvendelsen og beskyttelsen af vandressourcerne,«.

Nr. 10 bliver herefter nr. 12.«

Af et *mindretal* (SF):

20) Nr. 5 affattes således:

»5. I § 7, stk. 1, nr. 10, der bliver nr. 12, indsættes efter »rækkefølge for byfornyelsen«: »i byer med over 150.000 indbyggere«.

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V, RV og KRF):

21) Nr. 5 affattes således:

»5. I § 7, stk. 1, nr. 10, der bliver nr. 12, udgår »herunder en rækkefølge for byfornyelsen«.

Af et *mindretal* (SF):

22) Nr. 11 affattes således:

»11. § 12 affattes således:

»§ 12. Amtsrådet udarbejder alternative skitser til et regionplanforslag og en redegørelse for skitsernes forudsætninger.

Stk. 2. Regionplanskitserne og redegørelsen offentliggøres af amtsrådet og tilsendes kommunalbestyrelserne og miljøministeren samt de myndigheder og virksomheder, fra hvem amtsrådet har modtaget oplysninger efter § 11.

Stk. 3. Amtsrådet og kommunalbestyrelserne skal forestå en oplysningsvirksomhed med det formål at fremkalde en offentlig debat om regionplanlægningens målsætninger og nærmere indhold.

Stk. 4. Et forslag til regionplan kan tidligst vedtages efter forløbet af 6 måneder fra skitsernes offentliggørelse.«

23) I den under nr. 16 foreslåede affattelse af § 17, stk. 2, ændres »13-15« til: »12-15«, og »§ 13« ændres til: »§§ 12 og 13«.

24) I den under nr. 16 foreslåede affattelse af § 17, stk. 3, ændres »§ 13« til: »§§ 12 og 13«.

25) I nr. 17 indsættes efter den foreslåede § 18 a:

»§ 18 b. Der må ikke tilvejebringes kommune- og lokalplaner, som tillader salg af dagligvarer i butiksvirksomheder med et etageareal på mere end 3.000 m².

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 påses af amtsrådet.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 bortfalder i en amtskommune, når der er godkendt retningslinjer efter § 7, stk. 1, nr. 3.«

Til § 6

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, KF, V, RV og KRF):

26) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 2, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) detailhandelsstrukturen i regionen, herunder omfanget og beliggenheden af arealer til butiksmål og den maksimale størrelse af de enkelte butiksvirksomheder inden for de forudsatte detailhandelsoplande,«.

Nr. 4-10 bliver herefter nr. 5-11.«

27) Nr. 2 og 3 affattes således:

»2. § 2, stk. 1, nr. 10, der bliver nr. 11, affattes således:

»11)kvaliteten og anvendelsen af vandløb, søer og kystvande,«.

3) I § 2, stk. 1, indsættes efter nr. 10, der bliver nr. 11:

»12)anvendelsen og beskyttelsen af vandressourcerne.«

28) Efter nr. 4 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 2, stk. 3, nr. 3, der bliver nr. 2, ændres »stk. 1, nr. 4« til: »stk. 1, nr. 5«.

Af et *mindretal* (SF):

29) Nr. 9 udgår.

30) I den under nr. 14 foreslåede affattelse af § 9, stk. 2, ændres »§§ 2-4, 6 og 7« til: »§§ 2-7«, og »§ 6« ændres til: »§§ 5 og 6«.

31) I den under nr. 14 foreslåede affattelse af § 9, stk. 3, ændres »§ 6« til: »§§ 5 og 6«.

32) I nr. 17 indsættes efter den foreslåede § 18 a:

»§ 18 b. Der må ikke tilvejebringes kommune- og lokalplaner, som tillader salg af dagligvarer i butiksvirksomheder med et eta-geareal på mere end 3.000 m².

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 påses af Hovedstadsrådet.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 bortfalder, når der er godkendte retningslinjer efter § 2, stk. 1, nr. 4.«

Til § 7

33) Efter stk. 1 indsættes som nyt *stk. 2*:

»*Stk. 2.* § 18 b i lov om lands- og regionplanlægning, jf. § 5, nr. 17, og § 18 b i lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet, jf. § 6, nr. 17, træder dog i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.«

Bemærkninger

Til nr. 1-3 og 5

Recipientkvalitetsplanlægningen synes efter Folketingets dagsorden af 18. november 1986 på vej til at forsvinde som styringsinstrument i miljøbeskyttelsen. Indtil denne planlægning overalt er afløst af mere præcise styringsinstrumenter i miljøbeskyttelsen, er det dog væsentligt, at en bindende planlægning kan danne grundlag for retningslinieudlæg efter lands- og regionplanlovens § 7, stk. 1, nr. 9. Dermed sikres en højere grad af præcision og åbenhed om forudsætningerne for fastlæggelsen af vandkvalitetsmålsætningerne i de områder, hvor det i kraft af planlægning skønnes nødvendigt at skærpe udlædningskravene for at opnå miljømæssigt forsvarlig vandkvalitet.

Til nr. 4

Ændringsforslaget sikrer, at miljøministeren kan gøre den amtskommunale recipientkvalitetsplan efter § 61 e bindende for administrationen af loven. Det vil som hidtil indebære, at recipientkvalitetsplanen bliver bindende for den kommunale spildevandsplanlægning, at amtsrådet skal påse, at der er den nødvendige overensstemmelse mellem recipientkvalitetsplanen og den kommunale spildevandsplanlægning, og at afgørelser, der træf-

fes efter loven, skal være i overensstemmelse med de af amtsrådet vedtagne målsætninger m.v.

Ændringer af de målsætninger m.v., der er fastlagt i recipientkvalitetsplanen, vil kunne ske under iagttagelse af reglerne i § 64 a, stk. 3.

Ifølge ændringsforslaget vil det være op til miljøministeren at fastsætte regler, hvis det findes nødvendigt at tillægge recipientkvalitetsplanen efter § 61 e bindende virkning. Baggrunden for, at der ikke umiddelbart foreslås regler herom, er, at ændringsforslaget bryder med lovforslagets hovedprincip om, at den amtskommunale sektorplanlægning ikke skal have bindende virkning; og at spørgsmålet om recipientkvalitetsplanen efter § 61 e på trods heraf skal have sådanne virkninger, må vurderes i lyset af de initiativer, som miljøministeren vil iværksætte på baggrund af den af Folketinget vedtagne dagsorden under forespørgselsdebatten den 18. november 1986.

Det må således vurderes, om det på baggrund af disse initiativer vil være hensigtsmæssigt og forsvarligt at gennemføre en ordning i overensstemmelse med lovforslagets hovedprincipper, dvs. en ordning, hvorefter recipientkvalitetsplanen efter § 61 e ikke tillægges bindende virkninger.

Miljøministeren vil i forbindelse med udarbejdelsen af de nødvendige initiativer udarbejde en redegørelse til miljø- og planlægningsudvalget om, hvorvidt der skal fastsættes regler i medfør af den foreslåede bestemmelse.

Til nr. 6

Ændringsforslaget tilsigter at sikre, at redegørelsens indhold i videst muligt omfang klarlægger planlægningsgrundlaget, dets forudsætninger og konsekvenser i forhold til de valgte mål. Derfor er det utilstrækkeligt blot at angive målsætninger og virkemidler, såfremt befolkningens muligheder for at bruge planlægningen som et beslutningsredskab skal sikres. I forlængelse heraf synes det også bedst stemmende med de nyeste grundsætninger om begrundelsespligt for forvaltningsafgørelser.

Til nr. 7

Ændringsforslaget forpligter planlægningsmyndigheden til aktivt at foretage skridt med henblik på at styrke befolkningens muligheder for at bruge planlægningen som et beslutningsredskab. Disse elementer bør fremgå direkte af loven.

Til nr. 8

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 6.

Til nr. 9

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændringsforslaget under nr. 4.

Til nr. 10

Den eksisterende fredningsplanlægning synes ikke at kunne bære at miste sin bindende virkning. Tværtimod synes behovet for en intensivering og styrkelse af såvel planlægningsforpligtelsen som pligten til at efterkomme planresultatet absolut til stede.

Til nr. 11 og 15

Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 6.

Til nr. 12 og 16

Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 7.

Til nr. 13

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændringsforslaget under nr. 10.

Til nr. 14

De samme hensyn som ved vandkvalitets- og fredningsplanlægning gør sig gældende på råstofområdet, jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 1-3 og 5 samt 10.

Til nr. 17

Der er tale om en konsekvensændring som følge af ændringsforslaget under nr. 14.

Til nr. 18 og 26

På baggrund af drøftelse mellem Miljø- og Industriministeriet, de kommunale organisa-

tioner og detailhandelsorganisationerne foreslås en ændring i lovforslagets §§ 5 og 6.

De foreslåede ændringer udvider regionplanmyndighedernes mulighed for at fastsætte retningslinjer for den del af den regionale centerstruktur, der angår detailhandelen.

Ændringerne indebærer, at regionplanmyndighederne skal sætte sig mål for butiksforsyningen i overensstemmelse med de principper for udviklingen i regionen, der i øvrigt er fastsat i regionplanerne. Det vil sige, at amtsrådet gennem sine planlægningsbeføjelser kan modvirke en centralisering af detailhandelen i store butiksenheder, når dette strider mod principper i regionplanen om en decentral struktur. Derved vil de små samfunds butiksforsyning i et vist omfang kunne værnes.

Med udgangspunkt i målsætningen kan der foretages overvejelser om, hvorledes de enkelte overordnede centres oplande skal betjenes. Dette må sammenholdes med overvejelser om den forventede befolkningsudvikling og detailhandelsefterspørgsel samt oplysninger om de eksisterende arealer til butiksmål. I denne planlægning kan der som i kommune- og lokalplanlægningen sondres mellem dagligvarer og udvalgsvarer, idet disse funktioner normalt kræver forskellige oplande.

På grundlag af sådanne overvejelser skal der fastsættes retningslinjer for omfanget af de nye butiksområder, der samlet kan etableres i de enkelte centeroplände, hvor arealerne kan placeres, og, hvis det kan begrundes i den tilstræbte butikstruktur, retningslinjer, der fastlægger den maksimale størrelse af de enkelte detailhandelsenheder af regional betydning.

Når sådanne regionplanretningslinjer er godkendt af miljøministeren, vil de i overensstemmelse med rammestyringsprincippet være bindende for den kommunale planlægning.

Allerede når amtskommunerne har iværksat arbejdet med en detailhandelsplanlægning efter den foreslåede bestemmelse, vil de med baggrund heri tillige kunne modsætte sig gennemførelsen af forslag til kommuneplan(tillæg) og lokalplaner for nye detailhandelsenheder af regional betydning, såfremt planforslagene strider mod regionplanlægningen.

Kommunernes Landsforening har ikke officielt udtalt sig om ændringsforslagene. Der er i ændringsforslagene taget hensyn til Amtsrådsforeningens henvendelse af 12. december 1986 til Folketingets miljø- og planlægningsudvalg, jf. miljøministerens besvarelse af udvalgets spørgsmål nr. 7 den 14. januar 1987. De samvirkende Købmandsforeninger og Butikshandelens Fællesråd er enige i ændringsforslagene, men ønsker tillige en i loven fastsat overgrænse på 3.000 m² for butikker.

Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger advarer imod en 3.000 m²-grænse, idet der fortsat herhjemme bør være mulighed for både store og små butikker.

Foreningen er enig i, at butiksudviklingen sker på grundlag af en planlægning, men finder de foreliggende ændringsforslag vidtgående. Dansk Organisation af Detailhandelskæder kan ikke acceptere ændringerne, men peger på yderligere undersøgelser.

De foreslåede bestemmelser vil efter Amtsrådsforeningens vurdering ikke indebære nævneværdige merudgifter for regionplanmyndighederne.

Bestemmelserne skønnes heller ikke at kunne få større administrative eller økonomiske konsekvenser for statslige myndigheder.

Til nr. 19, 21, 27 og 28

Der er tale om konsekvensændringer som følge af ændringsforslagene under henholdsvis nr. 18 og 26.

Til nr. 20

Lovforslagets § 6, nr. 4, bibeholder tidsfølgeplanlægningen for byfornyelsen m.v. i hovedstadsområdet. De hensyn, der tilsiger dette, findes også at gøre sig gældende inden for større byområder uden for hovedstadsområdet.

Til nr. 22 og 29

Ophævelsen af pligten til alternativ planlægning synes at være i åbenbar modstrid med lovforslagets hensigter om bredere bor-

gerdeltagelse i planlægningsprocessen. Navnlig synes det forhold, at udarbejdelse af alternative planer ikke har været anvendt ud over de første regionplaner, ikke at kunne begrunde reglens bortfald, men snarere en indskærpelse af dennes eksistens.

Til nr. 23 og 24

Den ændrede affattelse er en konsekvens af ændringsforslaget under nr. 22.

Til nr. 25 og 32

Etagearealgrænsen er midlertidig og bortfalder, når de fornødne retningslinjetillæg er godkendt og indarbejdet i regionplanerne.

Det forekommer imidlertid påkrævet at fastlægge den i ændringsforslaget angivne begrænsning i arealstørrelsen indtil videre, idet der må forventes en betydelig vækst i antallet af lavprisvarehuse og supermarkeder i de kommende par år. Dermed vil ønskerne om og behovet for at styrke den mindre detailhandel især i landområderne blive undermineret, således som det eksempelvis er påpeget af Landsforeningen af Landsbysamfund.

Miljøministerens skrivelse til amtsrådene og Hovedstadsrådet med anmodning om underretning om eventuelle planforslag med store detailhandelsenheder synes ikke at kunne udgøre nogen effektiv sikring, indtil det fornødne plangrundlag er tilvejebragt, navnlig i betragtning af den gældende opfattelse af regionplanmyndighedernes kompetence med hensyn til styring af udviklingen i tilvæksten af større detailhandelsenheder.

Til nr. 30 og 31

Den ændrede affattelse er en konsekvens af ændringsforslaget under nr. 29.

Til nr. 33

Såfremt bestemmelserne om midlertidig overgrænse for butiksstørrelser inden for dagligvarehandelen afventer ministerens fastlæggelse af ikrafttrædelsesbestemmelser, kan bestemmelserne blive værdiløse.

Ahlmann-Ohlsen (KF) Fischer (KF) Ole Bernt Henriksen (KF) Svend Åge Petersen (KF)
Tørnæs (V) Sønderby (V) Maisted (V) Steffensen (KRF) fmd. Ritt Bjerregaard (S)
Camre (S) Erik Holst (S) Tove Lindbo Larsen (S) Henning Nielsen (S)
Løvig Simonsen (S) Anne Grete Holmsgaard (SF) Leif Hermann (SF)
Lone Dybkjær (RV)

Partierne CD, FP og VS havde ikke medlemmer i udvalget.